

Největší investici v ocelářství: Objem produkce se nezvýší, ale snížíme emise

3.3.2025 - Martina Jandusova | Průmyslová ekologie

Nové technologie

Aby splnily emisní cíle Green Dealu, musí Třinecké železářny, největší hutní podnik v Česku, ekologizovat výrobu oceli. Mezi projekty, prostřednictvím kterých sníží emisí oxidu uhličitého o 55 % oproti roku 1990, patří nová elektrická oblouková pec. Společnost uvádí, že se jedná o klíčovou investici, která nahradí polovinu výroby, konkrétně v objemu 1,3 milion tun ročně a výrobu v jedné ze dvou vysokých pecí.

„Projekt nám umožní dál vyrábět strategický materiál bez závazku placení extrémních nákladů na emisní povolenky, jejichž bezplatný přiděl bude postupně ukončen,“ říká Roman Heide, generální ředitel Třineckých železáren s tím, že technologie nezvýší objem produkce, zaměstnanosti ani přidané hodnoty, ale pomůže splnit požadavky na nízkoemisní výrobu.

V elektrické obloukové peci se šrot bude tavit za pomoci elektrické energie a počítá se s tím, že spotřeba elektřiny se zvýší o zhruba 30 % celkové stávající spotřeby v objemu 1 TWh. Výstavba technologie bude zahájena v roce 2026 a ukončena v prosinci 2028.

„Projekt obnáší celou řadu infrastrukturních projektů od vybudování nového šrotového hospodářství a přívodu zvláště vysokého napětí z páteřní přenosové soustavy včetně trafostanice až po nutné demolice, výstavbu několika nových hal, přeložek atd.,“ doplňuje huť v tiskové zprávě.

Výroba oceli v elektrických obloukových pecích bude podle Axela Eggerta, generálního ředitele Evropské ocelářské asociace, znamenat, že masivně vzroste poptávka po železném šrotu.

„V současné době neexistuje žádná koncepce strategického nakládání se šrotem: v roce 2023 bylo téměř 19 milionů tun evropského šrotu vyvezeno do třetích zemí, kde neplatí žádné nebo platí mnohem nižší ekologické a pracovní normy. To představuje promarněnou příležitost ušetřit 35 TWh elektřiny a 32 milionů tun CO₂ ročně. Pro srovnání: Česká republika v roce 2023 spotřebovala 57 TWh elektřiny a vypustila 83 milionů tun CO₂,“ říká Eggert.

Ocelárna má dále v plánu investice do bezemisní železnorudné briketační linky, která sníží emise CO₂ o 70 tisíc tun za rok. Výstavba začne letos na jaře a do provozu by měla být uvedena v roce 2027. *„Technologie briketace za studena je v Evropě ojedinělá a v hutním průmyslu se v nikde nevyskytuje,“* uvádí Třinecké železářny.

V neposlední řadě se počítá s paroplynovou elektrárnou, díky které huť přejde z uhlí na ekologičtější zdroje energie. Využívat bude paroplynový cyklus s možností využití odpadního tepla pro výrobu a dodávku horké vody.

Investice by bez dotací nebyly možné

Nové technologie, které ocelárna plánuje, si vyžádají investice ve výši zhruba miliardy eur a většinu z plánované částky pohltí výstavba elektrické obloukové pece. Náklady na stavbu železnorudné briketační linky se mají vyšplhat na téměř miliardu korun.

Třinecké železářny už od roku 1996 investovaly do ekologizace více než 10 mld. Kč a dalších 40 mld.

korun za tu dobu směřovalo do rozvoje firmy a moderních technologií výroby oceli. Generální ředitel nicméně uvádí, že bez výrazné dotační podpory by současný projekt nebyl vůbec reálný.

„S českou vládou jsme v březnu loňského roku uzavřeli Memorandum, které vnímáme tak, že vláda za námi v dekarbonizaci stojí a bude nás podporovat. To nám dává jistotu, abychom do investic šli a provedli je. O státní podporu žádáme v prvním kvartále tohoto roku,“ říká Roman Heide.

Dotační podpora, která odpovídá dotacím v okolních evropských zemích, je přibližně 70 %. Dotační podpora z Modernizačního fondu na železnorudnou briketační linku by měla přesáhnout 50 %. Podle ředitele bude kritickým faktorem krátká doba, během které musí firma dle stávajících dotačních podmínek stavbu technologie realizovat, a to za plného provozu hutě.

Bezemisní energie za konkurenceschopné ceny

Huť usuzuje, že pro budoucí fungování nové technologie a výroby bude zásadní ochrana evropského trhu nebo dostatek šrotu na evropském trhu, který se v současné době ve velké míře vyváží. *„Naši globální konkurenti vyváží na trh EU miliony tun levné a uhlíkově náročné oceli, která je vyrobená nekalými obchodními praktikami, nedodrží závazné dekarbonizační ani environmentální cíle a pracovní standardy na globální úrovni,“* zdůrazňuje Eggert.

Nezbytný je kromě toho i dostatek bezemisní energie za konkurenceschopné ceny. Třinecké železářny na konci února podepsaly se společností s ČEZ ESCO tzv. off-site PPA smlouvu na tříleté dodávky bezemisní elektřiny se zárukami původu v objemu 4,4 GWh ročně. Elektřinu budou odebírat z fotovoltaické elektrárny Vrskaň u Chomutova, kterou provozuje ČEZ a od železáren je vzdálená 500 km.

PPA, neboli Power purchase agreement, je dlouhodobý kontrakt o dodávce elektřiny z jedné nebo více konkrétních elektráren. Off-site forma PPA kontraktu znamená, že zákazník odebírá bezemisní elektřinu z konkrétního obnovitelného zdroje, který se ale nenachází v areálu zákazníka. Kontrakt je v současné chvíli domluven do konce roku 2027. Třinecké železářny mají v plánu vybudovat vlastní fotovoltaické elektrárny.

<https://www.prumyslovaekologie.cz/info/nejvetsi-investici-v-ocelarstvi-objem-produkce-se-nezvysi-ale-snizime-emise>